

รายงานการวิจัย

T101044

การศึกษาความหลากหลายชนิดของปลาน้ำจืด
ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ
A Study on Freshwater Fish Diversity
in Ladkrabang District, Bangkok

RGH

SH

159

ก123ก

เลขหมู่..... 101044

เลขทะเบียน.....

วันเดือนปี..... 22 JUN 2000

กนก เลิศพานิช¹ และ วรัญญา อรัญวาลัย²

¹ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้ดำเนินการสำรวจความหลากหลายชนิดของปลาน้ำจืดในพื้นที่เขตลาดกระบัง โดยเฉพาะคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขา จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยงานวิจัยภาคสนามใช้วิธีการที่ดัดแปลงจาก Rachmatika et al. (2005) และ Kallemeyn and Novotny (1977) รวมทั้งเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากคนในชุมชน ผู้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับปลาไม่ว่าจะเป็นการประมงและการเลี้ยงปลา จำนวน 120 คน การศึกษาภาคสนามพบปลาที่สำคัญจำนวนทั้งสิ้น 12 วงศ์ 26 ชนิด วงศ์ Cyprinidae พบมากที่สุดจำนวน 10 ชนิด ส่วนการสำรวจเชิงปริมาณพบปลาเพิ่มอีก 10 วงศ์ 18 ชนิด เมื่อรวมกันจะพบปลาทั้งสิ้น 22 วงศ์ 44 ชนิด อย่างไรก็ตามยังมีข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรปลาน้ำจืดที่ต้องดำเนินการจัดการอย่างเหมาะสมต่อไป

Abstract

This research conducted for determined freshwater fish diversity in Ladkrabang district area, Espacially in Pravesburirom canal and it's branch, Bangkok Metropolitan. The surveying method was modified from Rachmatika et al. (2005) and Kallemeyn and Novotny (1977). The study also used 120 quantitative data from local community and other person who deal with freshwater fish business, such as fishery and fish farming. The filed study showed that there was 12 families 26 species, and Cyprinidae was the common family. The quantitative survey found more 10 families and 18 species. Then the freshwater fish diversity in Ladkrabang district was 22 families and 44 species. However, there were a freshwater fish resource remark, which should be appropriate manage.

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทนำ	1
วิธีการดำเนินการวิจัย	2
ผลและวิจารณ์ผลการวิจัย	3
สรุป	9
เอกสารอ้างอิง	10
ภาคผนวก	11

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	วงค์ และชนิดของปลาที่พบในการวิจัยภาคสนาม	4
2	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำ ณ จุดตรวจแต่ละที่	5
3	วงค์ และชนิดของปลาที่พบในการวิจัยเชิงปริมาณ	6

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ยอที่พบเห็นได้ทั่วไปในเขตคลองประเวศบุรีรมย์	7
2	การจับปลาด้วยแห	8
3	การใช้อวน	8

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย

pH	ความเป็นกรดต่าง
BOD	ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำ
TKN	ปริมาณไนโตรเจนรวม
SS	ปริมาณสารแขวนลอย

บทนำ

ลาดกระบังเป็นเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานคร เดิมเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดมีนบุรี หลังจากนั้นได้ปรับเปลี่ยนจนเป็นเขตลาดกระบังในปัจจุบัน สภาพภูมิศาสตร์โดยทั่วไปเป็นท้องทุ่ง ประชาชน 2 ใน 3 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยอาศัยคูคลองในพื้นที่ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 46 คลองเป็นฐานการผลิต เดิมเขตลาดกระบังเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ดังจะเห็นได้ในชื่อของพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตลาดกระบังเช่น แขวงลำปลาทิว ที่หมายถึงมีปลามากมายในลำน้ำ จนพบเห็นเป็นทิวแถว อย่างไรก็ตามการพัฒนาทำให้เกิดชุมชนใหม่ ๆ เกิดขึ้น มีการสร้างนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ขึ้น คลองหลายสายมีการสร้างประตูประบายน้ำ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสนามบินสุวรรณภูมิ ย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำทั้งสิ้น จากรายงานการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โครงข่ายเชื่อมต่อกับท่าอากาศยานกรุงเทพ(ดอนเมือง)-ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ปี พ.ศ. 2547 พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ให้สิ่งมีชีวิตในน้ำอยู่อาศัยได้เท่านั้น นอกจากนี้การที่ประชากรเพิ่มมากขึ้นจากการพัฒนาในพื้นที่เขตลาดกระบังส่งผลให้มีการระบายน้ำโสโครกลงสู่ลำคลอง รวมทั้งการปิดประตูน้ำในบางช่วงจะทำให้เกิดสภาวะน้ำนิ่ง ไม่มีการไหลถ่ายเทชะล้างน้ำเสียออกไป จนทำให้สภาพและคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมกับสิ่งมีชีวิตในน้ำมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาที่รุดหน้าไปมีแนวโน้มที่สวนทางกับความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ดังนั้นการวิจัยสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพจะเป็นฐานข้อมูลที่จะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรชีวภาพอย่างเหมาะสม และเมื่อมีการจัดการที่ดีย่อมเปิดโอกาสให้คนรุ่นหลังได้ใช้ทรัพยากรปลาได้เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในยุคปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2535 ได้มีข้อตกลงระหว่างประเทศขึ้นเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เรียกว่าอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นข้อตกลงที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และช่วยให้หลายประเทศโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาจะได้มีโอกาสดำเนินงานการอนุรักษ์ พันธุกรรม ชนิดพันธุ์ และระบบนิเวศธรรมชาติในประเทศได้อย่างเข้มแข็งมากกว่าเดิม เนื่องจากเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์ โดยมนุษย์สามารถใช้ประโยชน์โดยตรงไม่ว่าจะเป็น วัสดุธรรมชาติ ยาสมุนไพรรักษาโรค นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมผลิตยาที่สกัดจากวัสดุธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง อาหารหลากหลายชนิดมนุษย์ก็ได้จากธรรมชาติที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะปลาที่เป็นแหล่งโปรตีนที่สำคัญต่อมนุษย์ การบริการจากระบบนิเวศ (Ecosystem service) ก็เป็นประโยชน์โดยตรงที่มนุษย์ได้รับจากความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการฟอกก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เป็นออกซิเจนโดยระบบนิเวศป่าไม้ การป้องกันการสูญเสียน้ำดิน และรวมถึงการกรองน้ำเสีย และขยะของระบบนิเวศป่าชายเลน การใช้ประโยชน์ของความหลากหลายทางชีวภาพไม่ได้ให้ประโยชน์ในทางตรงเท่านั้น การพัฒนาภูมิปัญญา ประเพณี วัฒนธรรมต่างก็มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

จากการสำรวจของนักวิทยาศาสตร์พบว่ามีสิ่งมีชีวิตบนโลกนี้ประมาณ 1.5-3.0 ล้านชนิด แต่มีนักวิทยาศาสตร์บางคนกล่าวว่าอาจมีสิ่งมีชีวิตถึง 10.0 ล้านชนิด โดยมีสิ่งมีชีวิตเพียง 1.5-1.8 ล้านชนิดเท่านั้นที่ได้รับการศึกษา จัดจำแนก แบ่งเป็น แมคที่เรียและอาร์เคีย 5,000 ชนิด โปรติส 55,000 ชนิด แมลง 750,000 ชนิด เห็ดรา 67,000 ชนิด สัตว์มีกระดูกสันหลัง 41,000 ชนิด และพืช 250,000 ชนิด (Dobson, 1996; Reaka-Kudla et al. 1997) อย่างไรก็ตามจะเห็นว่ายังมีสิ่งมีชีวิตอีกหลายชนิดที่ยังไม่รู้จัก และอาจจะสูญพันธุ์ไปจากการกระทำของมนุษย์โดยที่มนุษย์ไม่รู้ตัว โดยสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในโลกได้สูญพันธุ์ไปด้วยอัตรา มากกว่า 30,000 ชนิดต่อปี เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดจากการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของมนุษย์ (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, 2004) ในประเทศไทยการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพมีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ การใช้ประโยชน์มากเกินไป การค้าขายสัตว์และพืชป่าแบบผิดกฎหมาย การรบกวนและทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (Environnet, n.d.)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรปลามาก เนื่องจากลักษณะนิสัยของชนชาติไทยที่นิยมอาศัยอยู่บริเวณใกล้แหล่งน้ำ และมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์สัตว์น้ำตั้งแต่ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ดังที่จะเห็นได้จากหลักฐานภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์หลายแห่งที่มีภาพเขียนเกี่ยวกับอุปกรณ์จับปลาและสัตว์น้ำอื่น ๆ ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ที่ผาแต้ม จ.อุบลราชธานี อย่างไรก็ตามความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของชนิดของปลายังมีข้อมูลที่เป็นข้อมูลกว้าง ๆ โดย ชาวลิต จรัสธาดา และ จารุจินต์ (2540) ได้

ศึกษาเปรียบเทียบจากเอกสารต่าง ๆ และจากตัวอย่างอ้างอิง ทั้งจากสถาบันและสำรวจในแหล่งธรรมชาติ พบพรรณปลาน้ำจืดอย่างน้อย 17 อันดับ (Order) 56 วงศ์ (Family) และ 570 ชนิดในประเทศไทย นับว่าประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของชนิดปลาสสูง และยิ่งพบว่าจำนวนของชนิดในแต่ละระบบแม่น้ำนั้น ระบบแม่น้ำเจ้าพระยาพบปลามากที่สุดคือ 329 ชนิด ระบบแม่น้ำโขงในส่วนของประเทศไทยนั้นพบ 290 ชนิด ภาคใต้ 270 ชนิด ระบบแม่น้ำแม่กลองพบ 207 ชนิด ในภาคตะวันออกพบ 166 ชนิด และในระบบแม่น้ำสาละวินในเขตแดนไทยพบจำนวนชนิดน้อยที่สุดคือ 111 ชนิด นอกจากนี้ยังพบปลาชนิดที่ไม่เคยมีการรายงานมาก่อน 18 ชนิด และปลาชนิดที่ไม่ทราบชื่ออีก 32 ชนิด และมีปลาต่างถิ่นที่นำเข้ามาเพาะเลี้ยงและพบได้ในแหล่งน้ำธรรมชาติ 15 ชนิด ในเขตลลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานครก็เป็นพื้นที่ที่มีการทำการประมง จับปลา และเลี้ยงปลามากตั้งแต่ในอดีต ด้วยความเหมาะสมของพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่ม มีลำคลองมากมายหลายสาย โดยคลองประเวศบุรีรมย์ด้านหนึ่งเชื่อมต่อกับคลองพระโขนงที่เชื่อมต่อกับแม่เจ้าพระยาและอีกด้านเชื่อมต่อกับแม่น้ำบางปะกง ดังนั้นเขตลลาดกระบ้งจึงเป็นเขตเชื่อมต่อของแหล่งน้ำสองระบบ คือ ระบบแม่น้ำเจ้าพระยาและระบบแม่น้ำภาคตะวันออก พื้นที่นี้จึงควรมีความอุดมสมบูรณ์ของพรรณปลาสสูง และทำให้ชุมชนในลลาดกระบ้งหลายชุมชนยังคงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปลาอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรปลาที่มากเกินไปอาจส่งผลให้เกิดการสูญพันธุ์ได้ การพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับความเจริญในเขตกรุงเทพมหานครย่อมส่งผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั้งสิ้น การพัฒนาชุมชนจากชุมชนดั้งเดิมเป็นชุมชนเมืองที่มีประชากรหนาแน่น ย่อมมีผลต่อปริมาณขยะ น้ำทิ้งที่จะมีผลต่อคุณภาพน้ำที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลา อีกทั้งการพัฒนาพื้นที่ การถมที่ดิน ย่อมก่อให้เกิดการทำลายแหล่งอาศัยของปลา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ที่พบได้ในการพัฒนาโครงการสนามบินสุวรรณภูมิในเขตลลาดกระบ้ง ด้วยความรู้ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยจะเป็นฐานความรู้ที่ก่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงความหลากหลายชนิดของปลา รวมถึงจำนวนชนิดของปลาที่มีความสำคัญต่อคนในพื้นที่ตลอดจนผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความหลากหลายชนิดของปลาในเขตลลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ดำเนินการสำรวจความหลากหลายชนิดของปลาเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่เขตลลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำการสำรวจในคลองที่ไหลผ่านเขตลลาดกระบ้ง โดยเฉพาะคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขา รวมทั้งเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากคนในชุมชนเป็นผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณริมคลอง และผู้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับปลา ไม่ว่าจะเป็นการประมงและการเลี้ยงปลา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยจะแบ่งออกเป็นสองส่วน คืองานวิจัยภาคสนามที่เป็นงานด้านนิเวศวิทยาและอนุกรมวิธาน และงานที่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยงานวิจัยภาคสนามใช้วิธีการที่ดัดแปลงจาก Rachmatika et al. (2005) และ Kallemeyn and Novotny (1977) โดยจะกำหนดจุดสุ่มจับปลาในคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขาจำนวน 10 จุดในพื้นที่เขตลลาดกระบ้ง ทำการจับปลาเดือนละ 2 ครั้ง ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2550 จนถึงเดือน พฤษภาคม 2551 ตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจภาคสนามจะนำมาจำแนกที่ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยใช้เอกสารของ Smith (1945) และชวลิต (2547) ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากบุคคลที่อาศัยในเขตลลาดกระบ้ง และมีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับทรัพยากรปลาน้ำจืด จำนวน 120 คน

ผลและวิจารณ์ผลการวิจัย

การวิจัยภาคสนาม

จากการวิจัยภาคสนามพบปลาที่สำคัญจำนวนทั้งสิ้น 12 วงศ์ 26 ชนิด วงศ์ Cyprinidae พบมากที่สุดจำนวน 10 ชนิด (ตารางที่ 1) ต่างจากการศึกษาของทีม คอนซัลติง เอ็นจิเนียริง แอนด์ แมนเนจเม้นท์ (2547) ที่พบปลาจำนวน 21 วงศ์ 28 ชนิด แต่พบปลาในวงศ์ Cyprinidae จำนวนเท่ากัน อย่างไรก็ตามเมื่อรวมกับการสำรวจในวิธีใช้แบบสอบถาม จะพบรวมเป็น 21 วงศ์ 46 ชนิด และปลาที่พบได้บ่อย คือ ปลาชิวหนวดยาว (*Esomus metallicus*) และปลากินยุง (*Gambusia affinis*) ซึ่งต่างจากการวิจัยครั้งนี้ที่พบปลากลุ่มปลากระต๊อ (*Trichogaster microlepis*) และกระต๊อหม้อ (*Trichogaster trichopterus*) ชุกชุมมาก โดยปลากลุ่มนี้เป็นปลาที่สามารถหายใจเอาอากาศได้โดยตรงบนผิวน้ำ จึงเป็นไปได้ว่าคุณภาพน้ำในปัจจุบันมีคุณภาพต่ำลง นอกจากนี้ยังพบตัวชีวิตอื่น เช่น พบปลาในกลุ่มปลาช่อน ปลาหมอ ปลาตูก รวมทั้งปลาชนิดที่เป็นปลาที่สามารถหายใจบนผิวน้ำเช่นเดียวกันที่มีปริมาณการพบที่พบได้บ่อย เมื่อทำการสุ่มจับปลาในพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้นจะพบปลาในกลุ่มปลาตะเพียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบปลาชนิดที่เป็นปลาเลี้ยงสามารถเจริญเติบโตได้ดีในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ปลาลิ้น (*Hypophthalmichthys molitrix*) และยังพบปลากดเกราะ (*Hypostomus plecostomus*) ในจำนวนมาก จึงเป็นที่น่าเป็นห่วงว่าปลากดเกราะจะทำให้ปริมาณทรัพยากรปลาน้ำจืดลดลง เนื่องจากปลาชนิดนี้กินเก่งและสามารถกินอาหารได้หลากหลายลักษณะ รวมทั้งไข่ปลาที่เป็นต้นกำเนิดทรัพยากรปลาน้ำจืด จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ควรมีการจัดการต่อไป จากการที่คุณภาพน้ำหลายส่วนในคลองประเวศบุรีรมย์มีคุณภาพต่ำ อีกทั้งยังพบปลาต่างถิ่นชนิดที่รุกรานอย่างเช่นปลากดเกราะ จึงเป็นไปได้ว่าแนวโน้มทรัพยากรปลาน้ำจืดในคลองประเวศบุรีรมย์อาจมีความผันแปรเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่มีความหลากหลายของชนิดปลาน้ำจืดสูง อย่างไรก็ตามปัจจัยที่มีการก่อสร้างสนามบิน รวมทั้งมีการสร้างเขื่อนกั้นลำคลองประเวศบุรีรมย์ จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความหลากหลายของปลาน้ำจืดในพื้นที่บริเวณนี้อีกด้วย จากการที่กระแสน้ำไม่อาจเชื่อมต่อกัน รวมทั้งการถมที่ดินทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลง การหลากหลายของชนิดปลาในฤดูน้ำหลากจึงไม่สามารถพบเห็นได้ในลักษณะดังเช่นที่ปรากฏในอดีต

ตารางที่ 1 วงศ์ และชนิดของปลาที่พบในการวิจัยภาคสนามระหว่างเดือน ธันวาคม 2550 ถึงเดือนพฤษภาคม 2551

วงศ์ (Family)	ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name)
Anabantidae	<i>Anabas testudineus</i>
Bagridae	<i>Mystus mysticetus</i>
Belontiidae	<i>Trichogaster microlepis</i>
Belontiidae	<i>Trichogaster trichopterus</i>
Belontiidae	<i>Trichogaster pectoralis</i>
Channidae	<i>Channa lucius</i>
Channidae	<i>Channa gachua</i>
Channidae	<i>Channa striata</i>
Channidae	<i>Channa micropeltes</i>
Cichlidae	<i>Oreochromis niloticus</i>
Clariidae	<i>Clarias macrocephalus</i>
Cyprinidae	<i>Puntiplites protozysron</i>
Cyprinidae	<i>Systemus orphoides</i>
Cyprinidae	<i>Puntius gonionotus</i>
Cyprinidae	<i>Puntius brevis</i>
Cyprinidae	<i>Barbodes altus</i>
Cyprinidae	<i>Cirrhinus microlepis</i>
Cyprinidae	<i>Hypsibarbus wetmorei</i>
Cyprinidae	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>
Cyprinidae	<i>Labiobarbus siamensis</i>
Cyprinidae	<i>Cyclocheilichthys repasson</i>
Eleotridae	<i>Oxyeleotris marmorata</i>
Loricariidae	<i>Hypostomus plecostomus</i>
Nandidae	<i>Pristolepis fasciatus</i>
Notopteridae	<i>Notopterus notopterus</i>
Pangasiidae	<i>Pangasianodon hypophthalmus</i>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสำรวจคุณภาพน้ำในคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขาทำในจุดตรวจทั้งสิ้น 4 จุดตรวจวัด คือ จุดที่ 1 บริเวณวัดปลูกศรัทธา จุดที่ 2 บริเวณวัดราชโกษา จุดที่ 3 บริเวณวัดสุธาโกชน และจุดสุดท้ายที่หน้าที่ทำการเขตลาดกระบัง โดยวัดคุณภาพน้ำทุกเดือน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2550 จนถึงเดือน พฤษภาคม 2551 โดยวัดคุณภาพน้ำ 4 คุณลักษณะ คือ ความเป็นกรดต่าง (pH) ค่าปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำ(BOD) ค่าปริมาณไนโตรเจนรวม (TKN) และ ค่าปริมาณสารแขวนลอย (SS) ในทุก ๆ เดือน ผลการสำรวจแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำ ในคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขาจำนวน 4 แห่ง

จุดตรวจที่	pH	BOD (mg/l)	TKN (mg/l)	SS (mg/l)
1	6.82 ± 0.14	3.92 ± 1.38	3.13 ± 1.69	13.58 ± 8.12
2	6.77 ± 0.15	4.00 ± 1.91	3.10 ± 1.99	24.33 ± 23.28
3	6.76 ± 0.14	3.25 ± 0.87	3.13 ± 1.74	17.38 ± 12.89
4	6.88 ± 0.22	4.42 ± 1.38	4.20 ± 3.63	15.63 ± 5.54

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำในแต่ละจุดพบว่า pH ของน้ำมีค่าใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามค่า BOD และ TKN ของจุดที่ 4 มีค่าสูงกว่าจุดอื่น ๆ เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ชุมชนหนาแน่น จึงอาจมีการปลดปล่อยน้ำจากครัวเรือนทำให้ค่าไนโตรเจนสูงกว่าที่อื่น ส่งผลให้กลุ่มแพลงตอนในน้ำมีปริมาณมากและเมื่อแพลงตอนเหล่านี้ตายลงย่อมก่อให้เกิดการใช้ออกซิเจนในน้ำมากขึ้นมีผลต่อค่า BOD ที่สูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงปริมาณสารแขวนลอยก็จะพบอยู่ค่อนข้างมาก แต่จุดที่มีมากคือ จุดที่ 3 อาจเกี่ยวเนื่องกับบริเวณนี้เป็นที่ลุ่มมีการทำเกษตรกรรมมาก อาจส่งผลให้น้ำมีความขุ่นจากการชะล้างตะกอนลงสู่ลำคลอง ดังนั้นจึงมีผลต่อทรัพยากรปลาเนื่องจากตะกอนในน้ำจะมีผลต่อการหายใจของปลา ตะกอนในน้ำจะติดตามเหงือกปลาทำให้การดูดซึมก๊าซออกซิเจนด้วยเหงือกปลาลดลงและส่งผลให้ปลาตายลงได้ ดังนั้นจึงพบเห็นปลากลุ่มที่หายใจเอาอากาศได้โดยตรงมีหลากหลายชนิดในคลองประเวศบุรีรมย์ อาทิเช่น กลุ่มปลาสลิคและปลากระดี่ กลุ่มปลาช่อน อย่างไรก็ตามการป้องกันไม่ให้น้ำมีความขุ่นจึงเป็นประเด็นสำคัญ การที่น้ำขุ่นมากจะทำให้กลุ่มปลาคงเหลือเฉพาะปลาที่หายใจเอาอากาศได้โดยตรง นอกจากนี้ยังมีผลต่อการแสงที่ส่องลงสู่พื้นท้องน้ำ ที่จะทำให้พืชน้ำและแพลงตอนพืชได้ใช้สังเคราะห์แสง และปลดปล่อยออกซิเจนในน้ำ ดังนั้นการมีตะกอนแขวนลอยในน้ำจึงมีผลต่อปริมาณออกซิเจนในน้ำ และส่งผลต่อการอยู่รอดของปลาที่ใช้เหงือกหายใจอีกด้วย นอกจากนี้การมีประจุระคายน้ำยังส่งผลต่อการเคลื่อนไหวของน้ำ การที่น้ำไม่ไหล การละลายของออกซิเจนลงในน้ำจะมีน้อยลง ส่งผลให้เกิดการขาดออกซิเจนในน้ำได้ จึงเป็นสาเหตุที่ซ้ำซ้อนกันส่งผลให้มีโอกาสเกิดภาวะขาดออกซิเจนในลำคลองได้ และย่อมมีผลต่อการแพร่กระจายและการเลือกอยู่อาศัยในพื้นที่ต่าง ๆ ในลำคลองของทรัพยากรปลาน้ำจืด

งานวิจัยเชิงปริมาณ

งานวิจัยเชิงปริมาณได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่เป็นประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยติดคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขา จำนวน 120 ตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นเพศชายร้อยละ 48.7 เป็นเพศหญิงร้อยละ 51.3 มีอายุเฉลี่ย 55.4 ปี อายุต่ำที่สุดเท่ากับ 20 ปี อายุมากที่สุด 84 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับต้น (ต่ำกว่าหรือเท่ากับมัธยมศึกษาตอนต้น) ร้อยละ 78.3 ระดับกลาง (มัธยมศึกษาตอนปลาย) เท่ากับร้อยละ 12.5 ระดับสูง (อุดมศึกษาขึ้นไป) เท่ากับร้อยละ 5.8 และไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 3.4 โดยผลการไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจัยพบปลาเพิ่มอีก 10 วงศ์ 18 ชนิดจากการสำรวจทางนิเวศวิทยา นอกจากนี้ยังรวมถึงกึ่งก้ามกราม (*Macrobrachium rosenbergii*) อีกด้วย และปลาที่พบจากการวิจัยส่วนนี้จะพบปลากระบอก จึงเป็นไปได้ว่ากรรมพื้นที่เชื่อมต่อกับฝั่งทะเลทำให้อาจพบทรัพยากรปลาที่อาศัยได้ในระบบสองน้ำ คือ ทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยรายชื่อปลาน้ำจืดที่พบแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วงศ์ และชนิดของปลาที่พบในการวิจัยเชิงปริมาณ

วงศ์ (Family)	ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name)
Bagridae	<i>Hemibagrus wyckioides</i>
Belontiidae	<i>Xenentodon cancila</i>
Botiidae	<i>Syncrossus helodes</i>
Clariidae	<i>Clarias batrachus</i>
Cyprinidae	<i>Probarbus jullieni</i>
Cyprinidae	<i>Rasbora tornieri</i>
Cyprinidae	<i>Parachela siamensis</i>
Heteropneustidae	<i>Heteropneustes kemarattensis</i>
Mastacembelidae	<i>Mastacembelus armatus</i>
Mastacembelidae	<i>Macrognathus siamensis</i>
Mugilidae	<i>Valamugil siheli</i>
Notopteridae	<i>Chitala ornata</i>
Osphroneminae	<i>Osphronemus goramy</i>
Pangasiidae	<i>Pangasius macronema</i>
Siluridae	<i>Ompok urbaini</i>
Synbranchidae	<i>Monopterus albus</i>
Tetraodontidae	<i>Tetraodon cochinchinensis</i>
Toxotidae	<i>Toxotes chatareus</i>

อย่างไรก็ตามผลของการสร้างประตูกั้นน้ำย่อมมีผลต่อปลาที่อพยพระหว่างน้ำจืดและน้ำเค็ม การพบเห็นปลากระบอกหรือกึ่งก้ามกรามจะพบได้น้อยมากหรือแทบจะไม่พบเลยในปัจจุบัน นอกจากนี้การที่สร้างประตูกั้นน้ำจะทำให้ระบบกันชนที่เป็นน้ำกร่อยลดลง ปัญหาที่ตามมาก็คือ สภาพแวดล้อมจะทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตลดลง เนื่องจากการสูญเสียของแนวกันชนนี้ ดังที่จะเห็นได้จากกรวิจัยหลาย ๆ เรื่องพบว่าในส่วนของแนวกันชน (Buffer Zone) หรือพื้นที่ที่เรียกกันว่า Ecotone จะมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงเพราะแนวเหล่านี้ย่อมมีการแพร่กระจายของสิ่งมีชีวิตจากแหล่งที่เป็นธรรมชาติหลักทั้ง 2 แหล่ง ในกรณีนี้ก็คือน้ำจืดและน้ำเค็ม อย่างไรก็ตามผลกระทบดังกล่าวที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการพัฒนาในระดับที่ใหญ่มาก ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาระบบชลประทานเพื่อการเกษตร การตัดถนนเพิ่มขึ้น การก่อสร้างต่าง ๆ ดังนั้นการพัฒนาส่วนต่าง ๆ ที่ไม่อาจรณเิดทุกทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะดำเนินต่อไปควรให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางชีวภาพด้วย โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติอย่างเช่น ปลาน้ำจืด ที่มีการใช้ประโยชน์มาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาอุปกรณ์ที่ใช้จับปลาจะพบว่าในคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขามีการใช้เครื่องมือในการจับปลาหลากหลายชนิด อาทิเช่น ขอที่สามารถพบเห็นได้ทั่ว ๆ ไปในลำคลอง การจับปลาโดยใช้เบ็ด แห อวน รวมทั้งลอบด้วย วิธีการที่แตกต่างกันส่งผลให้ได้ปลาแตกต่างกันด้วย เนื่องจากปลาแต่ละชนิดจะมีพฤติกรรมและแหล่งที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน เช่น ปลากระติ่งหรือปลาหลดจะจับได้ดีด้วยวิธีใช้เบ็ด ส่วนปลาสลิดและปลากระตี่จะจับได้ปริมาณมากโดยใช้แห อย่างไรก็ตามการที่ลาดกระบังมีคนอพยพมาอยู่อาศัยมาก ทำให้กลุ่มที่อพยพมาอยู่อาศัยทำงานในพื้นที่นี้ได้เข้ามาร่วมใช้ทรัพยากรปลาเหล่านี้ด้วย ในบางครั้งจะพบการลากอวนตาถี่ในหลายพื้นที่ ย่อมมีผลต่อความยั่งยืนของทรัพยากรปลาในพื้นที่ กลไกการดูแลของรัฐจะต้องเป็นไปอย่างเข้มงวดกับผู้กระทำผิดในกรณีนี้ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำอย่างเร่งด่วน

ภาพที่ 1 ขอที่พบเห็นได้ทั่วไปในเขตคลองประเวศบุรีรมย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 การจับปลาด้วยแห

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ**ภาพที่ 3 การใช้อวน**เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ปัญหาของปลากดเกราะ หรือปลาชัคเกอร์จะเป็นปัญหาใหญ่ในอนาคต ปริมาณการพบเห็นปลาชนิดนี้ในแหล่งน้ำไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ปลากดเกราะเหล่านี้จะใช้ไข่ปลาเป็นอาหาร ดังนั้นการเพิ่มจำนวนปลากดเกราะจะส่งผลให้ปริมาณทรัพยากรปลาลดลงได้ ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่มีการจัดการจะส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาดไปเหมือนกับในหลาย ๆ แห่ง และมีผลกระทบต่อปริมาณปลาน้ำจืด อีกทั้งปลากดเกราะมีผิวหนังที่แข็งจึงทำให้มีศัตรูในแหล่งธรรมชาติน้อยทำให้มีโอกาสการเพิ่มปริมาณได้ง่าย นอกจากนี้การศึกษาวิจัยในเรื่องของปลากดเกราะในแหล่งน้ำธรรมชาตินั้นยังมีน้อย ส่งผลให้ยังไม่พบวิธีและแนวทางในการจัดการที่เหมาะสม

เมื่อรวมข้อมูลจากงานวิจัยเชิงปริมาณกับการสำรวจภาคสนามจะพบว่ามียักษ์กรปลา น้ำจืด 22 วงศ์ 44 ชนิด โดยมีทรัพยากรปลาในวงศ์ Cyprinidae จำนวนมากที่สุด 13 ชนิด จึงมีผลการศึกษาใกล้เคียงกับการศึกษาของทิม คอนซัลติง เอ็นจิเนียริง แอนด์ แมนเนจเม้นท์ (2547) ที่พบปลาน้ำจืด 21 วงศ์ 46 ชนิด แต่สัดส่วนของวงศ์และชนิดอาจแตกต่างกัน

สรุป

การศึกษาความหลากหลายชนิดของปลาน้ำจืดในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จัดทำขึ้นในบริเวณคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขา โดยชนิดของปลาจะพิจารณาในส่วนของปลาที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ หรืออาจมีผลต่อปลาที่สำคัญ วิธีการศึกษาทำใน 2 วิธีการ การศึกษาภาคสนามพบปลาที่สำคัญจำนวนทั้งสิ้น 12 วงศ์ 26 ชนิด วงศ์ Cyprinidae พบมากที่สุดจำนวน 10 ชนิด ส่วนการสำรวจเชิงปริมาณพบปลาเพิ่มอีก 10 วงศ์ 18 ชนิด เมื่อรวมกันจะพบปลาทั้งสิ้น 22 วงศ์ 44 ชนิด แต่การศึกษายังพบสิ่งที่จะต้องดำเนินการดังนี้

1. การป้องกันปัญหาความขุ่นของน้ำ
2. การศึกษาวิจัยปริมาณปลากดเกราะที่อยู่ในแหล่งน้ำ
3. การทำประมงโดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ผิดกฎหมาย
4. การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรปลาของประชาชนที่อาศัยหรือใช้ประโยชน์จากคลอง

ประเวศบุรีรมย์และคลองสาขา

เมื่อปัญหาเหล่านี้ได้รับการแก้ไข หรือมีการดำเนินการจะส่งผลให้ทรัพยากรปลาน้ำจืดในคลองประเวศบุรีรมย์และคลองสาขามีความยั่งยืน ไม่ลดโอกาสของคนยุคใหม่ที่ต้องการใช้ทรัพยากรนี้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักเขตลาดกระบังที่ให้ความอนุเคราะห์เรือที่ใช้ในการสำรวจ และกลุ่มงานสิ่งแวดล้อมเขตลาดกระบังที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวก

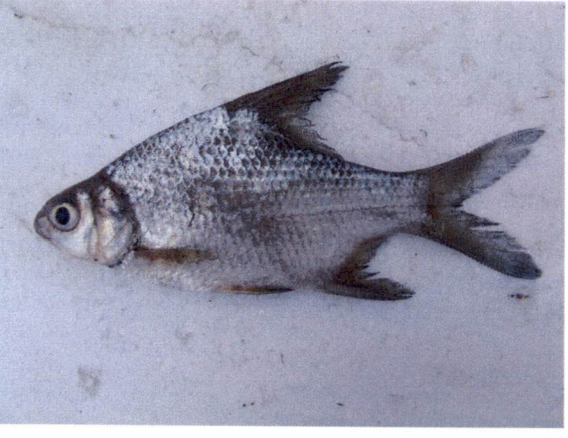
เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต วิทยานนท์. 2547. คู่มือปลาน้ำจืด. สำนักพิมพ์สารคดี: กรุงเทพฯ.
- ชวลิต วิทยานนท์ จรัสธาดา กรรณสูตร และ จารุจินต์ นภิตะภักฎ. 2540. ความหลากหลายชนิดของปลาน้ำจืดในประเทศไทย.สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม: กรุงเทพฯ.
- ทิม คอนซัลติง เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์. 2547. แผนแม่บทการจัดการและมาตรการลดและติดตามศึกษาผลกระทบ
 ทบต่อสิ่งแวดล้อมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาท่า
 อากาศยานสุวรรณภูมิ. รายงานฉบับสมบูรณ์.
- Dobson, A. P. 1996. Conservation and Biodiversity. Scientific American Library, New York.
- Environnet. n.d. Biodiversity [Online] <http://www.environnet.in.th/evdb/info/bio/bio.html> [2006, June 27].
- International Union for Conservation of Nature and Natural Resources. 2004. [Online] http://www.iucn.org/themes/ssc/red_list_2004/Extinction_media_brief_2004.pdf [2004, August 25].
- Kallemeyn, L. W. and J. F. Novotny. 1977. Fish and fish food organism in various habitat of Missouri River in South Dakota, Nebraska, and Iowa. U.S. Fish and Wildlife Service Pub. FWS/OBS
 77/25. Washington, DC.
- Rachmatika, I, Nasi, R., Sheil, D., and M. Wan. 2005. A first look at the Fish Species of the Middle Malinau. CIFOR: Bogor Barat.
- Reaka-Kudla, M. L, Wilson, D. E. and E. O. Wilson. 1997. Biodiversity II: Understanding and protecting our biological resources. Joseph Henry Press, Washington, D.C
- Smith, H. M. 1945. The Fresh-water Fishes Of Siam, or Thailand. Bulletin of The U.S. National Museum (188):1-622.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลาที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม

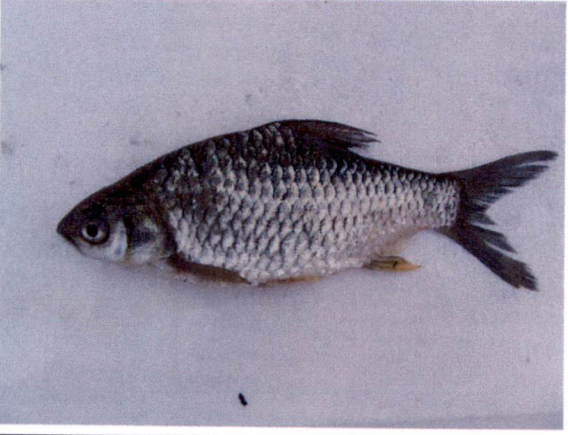
ภาพ	รายละเอียด
	<p>กระต๋นาง ชื่อสามัญ: Moonlight Gourami ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Trichogaster microlepis</i> กระต๋นางมีสีขาวนวล ลำตัวบาง เกล็ดบางเกล็ดเล็กละเอียด ขอบเกล็ดเป็นจักร มีเส้นก้านครีบเป็นระยางค์ยาวอยู่ใต้ท้อง 1 คู่ เพศผู้จะมีสีสด ส้มตรงบริเวณท้อง มีนิสัยสงบ เลี้ยงร่วมกับปลาอื่นได้ดี พบอยู่ทั่วไปตามแหล่งน้ำ หนองบึง ลำห้วย ซึ่งมีพันธุ์พืชไม้น้ำหนาแน่น กินแมลงและสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ขนาด ความยาวประมาณ 7-10 ซม.</p>
	<p>กระต๋หม้อ ชื่อสามัญ: Blue Gourami, Three-spot Gourami ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Trichogaster trichopterus</i> เป็นปลาขนาดเล็กที่มีสีและรูปร่างสวยงามกว่าปลากระต๋ชนิดอื่น ลำตัวเป็นสีขาวเงินเทาอมฟ้า มีริ้วดำพาดขวางเป็นทางประตลอดลำตัว ลักษณะพิเศษคือมีจุดดำที่กลางลำตัวและตรงบริเวณคอดหางแห่งละจุด อาศัยตามลำธาร คลอง หนองบึง และบ่อที่มีวัชพืชปกคลุม กินตะไคร่น้ำ แมลงและสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ความยาวประมาณ 8-12 ซม.</p>
	<p>กะม้ง ชื่อสามัญ: Smith's Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Puntioplites protozysron</i> รูปร่างเป็นสีเหลี่ยมที่ด้านหลังยกสูง ส่วนหัวโต ลำตัวแบนข้าง มีความกว้างมาก ตาโต สีลำตัวด้านบนคล้ำ มีเกล็ดที่ลำตัวสีเงิน ครีบทุกครีบมีสีส้มปนแดงบริเวณปลายครีบมีสีเกือบดำ แหล่งที่อยู่ อาศัย อาศัยตามแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล ในประเทศไทยพบทุกภาค กินพืชพรรณไม้น้ำและอินทรีย์สาร ความยาวประมาณ 10-25 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
	<p>กะสง ชื่อสามัญ: Blotched Snakehead ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Channa lucius</i> ลักษณะเหมือนกับปลาช่อน ลำตัวป้อมมีแถบสีดำ ขวางลำตัวประมาณ 12 แถบ ท้องสีเหลืองจาง ครีบทุกครีบสีดำ พบทั่วไปตามแม่น้ำ ลำคลองหนองบึง มีชุกชุมในภาคกลาง อาหารเป็นลูกปลา ลูกกุ้ง และสัตว์น้ำชนิดอื่น ๆ ซึ่ง มีชีวิตขนาดความยาวโดยทั่วไป 20-30 ซม.</p>
	<p>ก้าง ชื่อสามัญ: Red-Tailed Snakehead ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Channa gachua</i> มีรูปร่างคล้ายปลาในวงศ์นี้ทั่วไป ส่วนหัวมนกลม และโตกว่า ลำตัวสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำเงินคล้ำ และมีลายประหรือจุดสีคล้ำ โคนครีบอกมีลายเส้นสีคล้ำเป็นแถบ 4-6 แถบ ครีบหลัง ครีบกัน และ ครีบหางมีสีเทา ขอบมีสีส้มหรือสีจาง พบแพร่กระจายอยู่ในลุ่มตามแม่น้ำลำคลองทั่วไป กินลูกปลา ลูกกุ้งและแมลงน้ำ ขนาดไม่เกิน 20 ซม.</p>
	<p>แก้มขำ ชื่อสามัญ: Red-cheek Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Systomus orphoides</i> รูปร่างคล้ายปลาตะเพียนแต่ป้อมกว่า ลำตัวแบนข้างเล็กน้อย หัวเล็ก ปากค่อนข้างเล็กและอยู่ปลายสุดกระพุ้งแก้มมีแต้มสีส้มหรือแดงเรื่อ ครีบหลัง ครีบกันครีบท้องสีแดงเรื่อ ครีบหางสีแดงสด จะมีแถบสีคล้ำทั้งขอบบนและล่าง พบทั่วไปตามแหล่งน้ำไหลและน้ำนิ่งกินแมลง ซากพืชและสัตว์ที่เน่าเปื่อย ขนาดความยาว 15-25 ซม.</p>

ภาพ	รายละเอียด
	<p>แขยงข้างลาย ชื่อสามัญ: Iridescent Mysitus ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Mystus mysticetus</i> มีหนวดยาวถึง 4 คู่ รูปร่างเพรียว ลำตัวเพรียวแบนข้าง สีน้ำตาลอ่อนหรือน้ำตาลอมเขียว บริเวณส่วนท้องเป็นสีขาวเงิน มีแถบสีน้ำตาลเข้มพาดไปตามความยาวของลำตัวจำนวน 2 แถบ มีจุดดำปรากฏอยู่หลังช่องเหงือก พบได้ทั่วไป กินลูกกุ้ง ลูกปลา แมลงน้ำ ซากพืชและสัตว์ที่เน่าเปื่อย ขนาดประมาณ 10-18 ซม.</p>
	<p>ช่อน ชื่อสามัญ: Snackhead ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Channa striata</i> หัวค่อนข้างโต รูปร่างทรงกระบอกยาว ครีบหางเรียวยาวปลายมน ปากกว้าง ภายในปากมีฟันเขี้ยวบนเพดาน ลำตัวสีคล้ำอมมะกอกหรือน้ำตาลอ่อน ด้านท้องสีจางตัดกับด้านบน ครีบสีคล้ำมีขอบสีเหลืองอ่อน ครีบท้องจาง พบได้ทั่วไป กินสัตว์น้ำขนาดเล็กเป็นอาหาร มีขนาดลำตัวประมาณ 30-40 ซม.</p>
	<p>ชะโด ชื่อสามัญ: Giant Snakehead ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Channa micropeltes</i> เป็นปลาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในวงศ์นี้ โดยมีขนาดโตเต็มที่ได้ถึง 1 เมตร หรือ 1.5 เมตร ลำตัวค่อนข้างกลมยาว พื้นลำตัวสีน้ำตาลอมเขียว มีลายประสีดำกระจายทั่วตัว มีฟันแหลมคม อาศัยในแม่น้ำ และอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย อาหารเป็นสัตว์น้ำต่าง ๆ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
	<p>ดุกอวย ชื่อสามัญ: Broadhead catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Clarias macrocephalus</i> มีกระดูกท้ายทอยยื่นแหลมออกไปลักษณะคล้ายรูปสามเหลี่ยม ลำตัวสั้นป้อม ลำตัวมีสีดำปนเหลือง มีจุดขาวเล็ก ๆ เรียงเป็นแถวขวางลำตัวหลายแถว มีครีบหลังสูง อาศัยทั่วไปบริเวณลำคลอง หนองบึง ซึ่งมีพันธุ์ไม้น้ำปกคลุมและมีพื้นเป็นโคลนตม อาหารเป็นซากพืชและซากสัตว์ ขนาดความยาวประมาณ 15-35 ซม.</p>
	<p>ตะเพียนขาว ชื่อสามัญ: Common Silver Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Puntius gonionotus</i> ลำตัวค่อนข้างป้อมแบนข้าง เกล็ดใหญ่ หัวเล็ก ปากเล็กอยู่หน้าสุด สีของลำตัวเป็นสีเขียวอมฟ้า ด้านหลังมีสีน้ำตาลปนเทา ท้องสีขาวเงิน ครีบกันสีเหลืองปนส้ม พบตามแหล่งน้ำไหล กินพืช เมล็ดพืชตระกูลหญ้าโดยเฉพาะข้าว สาหร่าย ตะไคร่น้ำ ความยาวประมาณ 8-36 ซม.</p>
	<p>ตะเพียนทราย ชื่อสามัญ: Golden Little Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Puntius brevis</i> เป็นปลาน้ำจืดขนาดเล็ก ลำตัวยาวเรียว แบนข้าง หัวค่อนข้างเล็ก จะงอยปากสั้น นัยน์ตาโตอยู่ใกล้กับจมูก ปากเล็กอยู่ปลายสุดมีหนวดเล็กและสั้น 2 คู่ เกล็ดกลมมน สีของลำตัวเป็นสีเทาปนดำ ข้างลำตัวสีส้มจาง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นสีเหลืองจาง พบทั่วไปทั้งแหล่งน้ำไหลและน้ำนิ่ง กินต้นอ่อนของพืช แมลงน้ำ ลูกน้ำ ไรน้ำ ความยาวประมาณ 5-7 ซม.</p>

ภาพ	รายละเอียด
	<p>ตะเพียนทอง ชื่อสามัญ: Red-Tail Tinfoil Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Barbodes altus</i> ลำตัวเป็นสีเงินหรือสีทอง ครีบท้องเป็นสีเหลือง ส้มสลับแดง หางเป็นสีเหลือง ขอบหางเป็นสีแดง ส้ม กระโดงหลังสีแดงหรือสีส้ม ปลายครีบสีดำนี ขอบสีขาว พบอยู่ทั่วไป กินพืชน้ำและสาหร่าย ขนาดเล็ก ขนาดความยาวประมาณ 8-20 ซม.</p>
	<p>นวลจันทร์ ชื่อสามัญ: Mud Carp ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Cirrhinus microlepis</i> ลำตัวยาวเรียว แบนข้างเล็กน้อย ตาเล็ก ปากเล็ก อยู่ต่ำที่ปลายหัว ไม่มีหนวด เกล็ดเล็ก เฉพาะใน แนวเส้นข้างตัวมีประมาณ ๖๐ เกล็ด ลำตัวด้าน หลังสีน้ำตาลเทา ข้างท้องสีขาว ปลายครีบหลัง และครีบท้องสีชมพู อาศัยตามลำน้ำในเขตที่ลุ่ม ภาคกลางไปจนถึงแม่น้ำโขง ขนาดยาวได้ถึง 65 ซม.</p>
	<p>นิล ชื่อสามัญ: Nile Tilapia ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Oreochromis niloticus</i> รูปร่างคล้ายปลาหมอเทศ แตกต่างกันว่าปลานิลมี ลายสีดำและจุดสีขาวสลับกันไป บริเวณครีบหลัง ครีบกันและลำตัวมีสีเขียวปนน้ำตาล มีลายดำ พาดขวางตามลำตัว กินอาหารจำพวกไรน้ำ ตะไคร่น้ำ ตัวอ่อนของแมลง พบได้ทั่วไป มีความ ยาวประมาณ 10 - 30 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
	<p>ปูทราย ชื่อสามัญ: Sand Goby ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Oxyeleotris marmorata</i> รูปร่างกลมยาว คล้ายปลาช่อน แต่ค่อนข้างอ้วน ป้อมกว่า สีและลายต่างจากปลาช่อนเป็นสี น้ำตาล หรือน้ำตาลอมแดง มีลวดลายสีน้ำตาล อ่อนแซมสลับอยู่เป็นระยะ ส่วนหัวมีจุดสีดำ ประปราย ปากกว้างใหญ่ ภายในปากมีฟันแหลม ซี่เล็กๆ เรียงอยู่บนขากรรไกร 1 แถวเป็นปลาน้ำ จืดที่มีแหล่งอาศัยอยู่ทั่วไป ขนาดความยาว ประมาณ 20-70 ซม.</p>
	<p>ปากหมวด ตะพาก ชื่อสามัญ: Golden Belly Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Hypsibarbus wetmorei</i> มีลักษณะลำตัวยาวรีและแบนข้าง มีเกล็ด ขนาดค่อนข้างใหญ่เป็นมันแวววาว พื้นลำตัว สีชาเงิน แผ่นหลังสีเขียวอมน้ำตาล ครีบอก ครีบท้องและครีบกันสีเหลือง ปลายขอบครีบ และหางสีส้ม หางเป็นเว้าแฉกเล็ก อาศัยใน แม่น้ำสายใหญ่ ขนาดโตเต็มที่ประมาณ 60 ซม.</p>
	<p>ลัน ชื่อสามัญ : Silver Carp ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> มีลำตัวค่อนข้างยาว หัวค่อนข้างโต ตามีขนาด ปานกลาง นัยตออยู่เหนือระดับมุมปาก ครีบ หลังมีขนาดเล็ก ครีบหางเป็นแฉก มีเกล็ดเล็กเป็น สีเงินแวววาว และหลุดง่าย เมื่อกระทบกับ แสงจะเห็นประกาย สันหลังมีสีเทาปนเขียว ท้องสี ชาเงิน กินพืชเป็นอาหาร ขนาดความยาว ประมาณ 20-100 เซนติเมตร</p>

ภาพ	รายละเอียด
	<p>สร้อยลูกกล้วย ชื่อสามัญ: Barp ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Labiobarbus siamensis</i> ลำตัวยาวเพรียวแบนข้าง ปากมีขนาดเล็ก มีแถบสีคล้ำพาดตามยาว 5-6 แถบ ตามปกติปลาชนิดนี้จะหากินรวมเป็นกลุ่ม พบอยู่ทั่วไปตามแม่น้ำ ลำคลองและหนองบึงทั่วทุกภาคของประเทศไทย อาหารเป็นพวกพืชและแมลงน้ำ ขนาดความยาวประมาณ 10-18 ซม.</p>
	<p>สลาด ชื่อสามัญ: Gray Feather Back ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Notopterus notopterus</i> รูปร่างคล้ายปลากทรายแต่มีขนาดเล็กกว่า ไม่มีจุดสีดำที่ครีบกัน ลำตัวมีสีชาวนปนเทา ครีบหลังและครีบอกมีขนาดใกล้เคียงกัน ครีบท้องมีขนาดเล็กมาก ครีบกันและครีบหางเชื่อมติดกันเป็นแผ่นเดียว พบในแม่น้ำคลองทั่วไปของทุกภาคของประเทศไทย อาหารได้แก่ ลูกปลา ลูกกุ้ง โดยทั่วไปมีขนาดความยาว 15 - 20 ซม.</p>
	<p>สลิด ชื่อสามัญ: Snake Skin Gourami ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Trichogaster pectoralis</i> รูปร่างคล้ายปลากะตักแต่มีขนาดโตกว่า ลำตัวแบนข้างมีครีบท้องยาวครีบเดียว สีของลำตัวมีสีเขียวออกเทา และมีริ้วดำพาดขวางตามลำตัวจากหัวถึงโคนหาง ปากเล็กยึดหดได้ ชอบอยู่ในบริเวณที่มีน้ำนิ่ง เช่น หนอง บึง ตามบริเวณที่มีพันธุ์ไม้น้ำ เช่น ผักและสาหร่าย อาหาร ได้แก่ สาหร่าย พืชและสัตว์เล็ก ๆ ขนาดประมาณ 10-20 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
	<p>สวาย ชื่อสามัญ: Stripped Catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Pangasianodon hypophthalmus</i> มีส่วนหัวค่อนข้างเล็ก แนวบริเวณหัวถึงครีบหลังลาดตรง ตาอยู่เสมอหรือสูงกว่ามุมปาก รูปร่างเพรียวแต่ป้อมสั้นในปลาขนาดใหญ่ ครีบกันยาว ด้านข้างลำตัวสีจางและมีแถบสีคล้ำตามยาว ครีบสีจาง ครีบหางมีแถบสีคล้ำตามแนวยาวทั้งตอนบนและล่าง พบในแม่น้ำและลำคลองสายใหญ่ทั่วไป มีขนาดประมาณ 50-150 ซม.</p>
	<p>ไส้ตันตาขาว ชื่อสามัญ: Barb ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Cyclocheilichthys repasson</i> รูปร่างคล้ายไส้ตันตาแดง เว้นแต่ขอบตาบนไม่มีสีแดง และมีหนวดสั้นๆ 2 คู่ ลำตัวสีเงินวาวหรืออมเหลืองอ่อน มีแถบสีคล้ำพาดตามความยาวลำตัว 5-6 แถบ ครีบสีเหลืองอ่อนหรือชมพูจางๆ พบได้ทั่วไป มีขนาดโดยเฉลี่ย 15-20 ซม.</p>
	<p>หมอ ชื่อสามัญ: Climbing Perch ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Anabas testudineus</i> ปลาหมอไทยมีลำตัวค่อนข้างแบนลำตัวมีสีน้ำตาลดำหรือคล้ำ ส่วนท้องมีสีขาวหรือเหลืองอ่อน ลำตัวมีเกล็ดแข็ง กระพุ้งแก้มมีลักษณะเป็นหนามหยักแหลมคมใช้ในการปีนป่าย บริเวณโคนหางมีจุดกลมสีดำ กินอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ พบได้ทั่วไป ขนาดประมาณ 10-20 ซม.</p>

ภาพ	รายละเอียด
	<p>หมอข้างเหยียบ ชื่อสามัญ : Striped Tiger Nandid ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Pristolepis fasciatus</i> ลำตัวด้านข้างแบน พื้นลำตัวสีเขียวหรือน้ำตาลปนเหลือง มีแถบสีดำพาดขวางลำตัวประมาณ 8-12 แถบ หัวเล็ก จะอวบปากสั้นทู่ ปากเล็กยึดหดได้เล็กน้อย ครีบหางใหญ่ ปลายหางมนกลม กินไข่ปลาทุกชนิด ลูกกุ้ง ลูกปลา แมลงน้ำ พบได้ทั่วไป มีขนาดความยาว 10-20 ซม.</p>
	<p>กตเกราะ ชื่อสามัญ: Sucker Catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Hypostomus plecostomus</i> ปลาชนิดนี้ไม่มีเกล็ด แต่ผิวหนังของพัฒนาขึ้นจนแข็งยิ่งกว่าเกล็ดปลาโดยทั่วไป ยังมีหนามเล็กๆ ไข่ป้องกันอันตราย ปากมีลักษณะพิเศษ คือใช้ดูด ภายในปากมีฟันหรือเขี้ยวซี่เล็กๆ เรียงกันเอาไว้ ชูดกินเนื้อเยื่อของสัตว์อื่นหรือตะไคร่น้ำให้หลุดออกจากผิวของวัตถุที่มันไปเกาะเพื่อกินเป็นอาหาร ขนาดส่วนใหญ่จะอยู่ราวๆ 10-25 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลาที่ได้จากแบบสอบถาม

ภาพ	รายละเอียด
 <p>ที่มา: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/th/thumb/dd/gdคัง.jpg/243px-gdคัง.jpg</p>	<p>กตคัง ชื่อสามัญ: Asian Red Tailed Catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Hemibagrus wyckioides</i> ไม่มีเกล็ด มีส่วนหัวค่อนข้างแบนราบ แต่ลำตัวแบนข้างไปทางด้านซ้าย ปากกว้างอยู่ที่ปลายสุดของจงอยปาก มีฟันซี่เล็กแหลมมีขนาด 4 คู่ โดยคู่ที่อยู่ตรงริมฝีปากยาวที่สุด ครีบหลังและครีบอกเป็นก้านแข็ง หรือเรียกว่า เงี่ยง ครีบไขมันค่อนข้างยาว ครีบหางเว้าลึก ในตัวผู้มักมีดิ่งเล็กๆ ที่ช่องก้น ขนาด 50-100 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://th.wikipedia.org/wiki/Mastacembelus_armatus.jpg</p>	<p>กระทิง ชื่อสามัญ: Tire Track Eel ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Mastacembelus armatus</i> ลำตัวเรียวยาว แบนข้างเล็กน้อย ครีบหลัง ครีบหาง และครีบกันเชื่อมต่อกัน ด้านหลังมีก้านครีบแข็งสั้นหลายอัน ตาเล็ก ครีบอกใหญ่ มีลายตั้งแต่ปลายจงอยปากมีลวดลายหลากหลายแบบ ครีบคล้ำมีจุดประสีเหลืองอ่อน กินแมลง ลูกกุ้ง ลูกกบและปลาอื่น ๆ ซึ่งมีขนาดเล็กกว่า มีขนาด 30 - 50 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://www.dkimages.com/discover/previews/970/19552.JPG</p>	<p>กระทุงเหว ชื่อสามัญ: Round-Tail Garfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Xenentodon cancila</i> ลำตัวทรงกระบอก ปากยื่นยาว ครีบเล็ก อาศัยรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ตามผิวน้ำพบในแหล่งน้ำไหลทั่วทุกภาค กินลูกปลา ลูกกุ้ง และแมลง มีขนาดความยาวประมาณ 10-25 ซม.</p>
 <p>ที่มา: www.animalpicturesarchive.com/ WebImg/239/1208..</p>	<p>กระบอก ชื่อสามัญ: Mullet Fish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Valamugil siheli</i> ลำตัวยาวป้อมหัวแหลม ที่ตามีเยื่อไขมันคลุม ปากเล็ก ครีบหลังมีสองอัน ส่วนหลังเป็นสีเทาหรือน้ำตาล ด้านข้างเป็นสีเงินวาวทองขาว ข้ำลำตัวมีแถบสีดำนางๆอาศัยหากินอยู่ในน้ำกร่อยบริเวณปากแม่น้ำ ปลากระบอกสามารถปรับตัวเข้าอยู่อาศัยได้ดีในน้ำกร่อยและน้ำจืด ความยาวตั้งแต่ 30-50 ซม.</p>

ภาพ	รายละเอียด
 <p>ที่มา: http://www.moohin.com/animals/other-4.shtml</p>	<p>กราย ชื่อสามัญ: Featherback ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Chitala ornata</i> ปากกว้างมาก มุมปากอยู่เลยขอบหลังลูกตา หน้าผากจะหักโค้ง ส่วนหลังโค้งสูง ในปลาวัยอ่อนมีสีเป็นลายเส้นแต่จะเปลี่ยนเป็นสีเทาเงินและมีจุดกลมใหญ่สีดำขอบขาวที่ฐานครีบกันตั้งแต่ 3 - 20 ดวง กินแมลงน้ำ ลูกกุ้ง ปลาผิวน้ำตัวเล็กๆเช่น ขนาด 50-100 ซม.</p>
 <p>ที่มา: www.geocities.com/surattfish/mang.jpg</p>	<p>จืด ชื่อสามัญ: Saccobranch Catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Heteropneustes kemarattensis</i> ลำตัวยาวเรียวแบนข้างมากมีสีคล้ำหรือน้ำตาลอมแดง ส่วนหัวแบนลาดลงข้างล่าง ปากเล็ก ตาเล็ก มีหนวดค่อนข้างยาว 4 คู่ครีบหลังมีขนาดเล็ก อยู่ตรงกับครีบท้อง ครีบหูมีก้านครีบที่เป็นหนามแหลมหนึ่งอัน ครีบกันเป็นแผง ครีบหางกลมมน ไม่มีครีบไขมัน อยู่รวมกันเป็นฝูง กินแมลงและสัตว์น้ำขนาดเล็ก ตัวมีขนาดประมาณ 15-30 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://th.wikipedia.org/wiki/Clarias_batrachus.jpg</p>	<p>ดุกดาน ชื่อสามัญ: Walking catfish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Clarias batrachus</i> ส่วนหัวค่อนข้างแหลมและส่วนปลายของกระดูกท้ายทอยมีลักษณะแหลมยาว รูปร่างยาวเรียว ส่วนหางแบน มีสีเทาปนดำ ส่วนท้องมีสีขาว กินหอยและตัวอ่อนแมลงน้ำที่อยู่บริเวณพื้นดิน มีขนาดประมาณ 20-30 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://www.siamensis.org/board/7417.html</p>	<p>เนื้ออ่อน ชื่อสามัญ: Sheat fish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Ompok urbaini</i> ตัวมักแบนราบหรือแบนข้างในบางชนิด ปากกว้าง มีฟันซี่เล็กและแหลมขึ้นบนขากรรไกรและเป็นแผ่นบนเพดาน มีหนวด 2-3 คู่ ครีบกันยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของความยาวลำตัว อาหารได้แก่ แมลงขนาดเล็ก, ปลาขนาดเล็ก ขนาด 15 -20 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
 <p>ที่มา: http://www.fishbase.se/images/thumbnails/jpg/tn_Tecoc_u0.jpg</p>	<p>ปักเป้า ชื่อสามัญ: Globefish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Tetraodon cochinchinensis</i> ลำตัวกลม ครีบและหางเล็ก จึงว่ายน้ำได้เชื่องช้าดูน่ารัก หัวโต ฟันแหลมคมใช้สำหรับขบกัดสัตว์น้ำมีเปลือกต่างๆ เป็นอาหาร 8- 12 ซม.</p>
 <p>ที่มา: www.siamensis.org/.../FishesPics_reply_39957.jpg</p>	<p>แปบ ชื่อสามัญ: - ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Parachela siamensis</i> ลำตัวแบนข้างมาก ปากเล็ก ตาโต ท้องเป็นสันคม ด้านท้องค่อนข้างกว้างออก ครีบอกยาว ครีบหางเว้าลึก เกล็ดเล็กละเอียดสีเงินแวววาวกินแมลงหรือสัตว์น้ำขนาดเล็กเป็นอาหาร ขนาด 8- 12 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://th.wikipedia.org/wiki:Probarbus_jullieni1.jpg</p>	<p>ยี่สก ชื่อสามัญ: Jullien's Golden-Price Carp ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Probarbus jullieni</i> ลำตัวค่อนข้างกลมและยาว สีเหลืองนวล บริเวณด้านข้างมีแถบสีดำข้างละ 7 แถบ ริมปากบนมีหนวดสั้น ๆ 1 คู่ ทำปากยึดหูดได้ ครีบหลัง ครีบหู ครีบท้อง ครีบกัน มีสีชมพูปนเทาอ่อน หางค่อนข้างใหญ่และเว้าลึกโดยจะอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ ๆ ฝูงละ 30 - 40 ตัว ขนาดใหญ่ที่สุดประมาณ 135 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://guru.sanook.com/enc_photo.php?pic=6633&picitle=%BBC5%D2%E1%C3%B4%20&id=1506&actype=su b</p>	<p>แรด ชื่อสามัญ: Giant Gourami ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Osphronemus goramy</i> ตัวป้อมและแบนข้าง เกล็ดสากเป็นรูปหยัก ก้านครีบท้องคู่แรกเป็นเส้นเรียวยาว ปลายหางมนกลม ปากแหลม ริมฝีปากหนา ฟันซี่เล็ก ๆ แหลมคม ส่วนหัวเล็กและปานเมื่อโตขึ้นมาจะมีโหนกนูน เป็นปลาที่กินได้ทั้งพืชและสัตว์ ขนาดโตเต็มที่ราว 90 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
 <p>ที่มา: http://www.planetcatfish.com/catelog/image.php?image_id=5222</p>	<p>สังกะวาดเหลือง ชื่อสามัญ: - ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Pangasius macronema</i> หัวสั้น ตาโต ปากแคบ หนวดสั้น ลำตัวแบนข้าง ครีบท้องเล็กอยู่สูงกว่าระดับสันท้อง ครีบหางเว้า เป็นแฉก เป็นปลาฝูง มีการอพยพเพื่อหาแหล่งวางไข่ กินแมลงและผลไม้สุกงอมที่เน่าเปื่อยลอยน้ำ บางครั้งกินซากสัตว์ มีขนาด 15 - 20 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://th.wikipedia.org/wiki/ปลาเสือพ่นน้ำ</p>	<p>เสือพ่นน้ำ ชื่อสามัญ: Common Archer Fish ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Toxotes chatareus</i> ลำตัวแบนข้างลำตัวรูปทรงขนมเปียกปูนป้อมสั้น แนวสันหลังจาก ปากถึงหน้าครีบหลังเกือบเป็นเส้นตรง ปากเฉียงขึ้นข้างบน ตากลมโตเป็นพิเศษ กลับกโลกไปมาได้หลายองศา ครีบบนของลำตัวมีจุดประสีดำ 5-6 จุด ขอบครีบหลังและครีบกันสีดำ อาหารได้แก่ ลูกน้ำ ไรแดง แมลงต่างๆ ไล่เดือน ขนาด 10-27 ซม.</p>
 <p>ที่มา: www.fisheries.go.th/sf-chiangrai/fish_thai</p>	<p>หมู ชื่อสามัญ: Tiger Botia ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Syncrossus helodes</i> ตัวแบนยาว ตาเล็ก ใต้ตามีหนามโค้ง ปากเล็ก มีหนวดสั้นๆ 3 คู่และหน้าแหลม ตัวลายเลอะ ดูคล้ายเสือโคร่ง กินสัตว์หน้าดิน กุ้งแมลง ปลาชนิดนี้มีขนาด 10-25 ซม.</p>
 <p>ที่มา: http://fishbase.sinica.edu.tw/Photos/PicturesSummary.php?ID=50400&what=species</p>	<p>หลด ชื่อสามัญ: Spotted Spiny Eel ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Macragnathus siamensis</i> รูปร่างคล้ายปลาไหล ปลายปากยื่นยาวและสามารถยืดหดได้ มีสีเทาและสีดำ ปากเล็ก ฟันเล็ก และคม มีช่องเหงือกเปิดอยู่ใต้หัวพบตามแม่น้ำ ลำคลอง หนองและบึง ชอบฝังตัวในดินโคลน หรือบริเวณที่มีใบไม้เน่าเปื่อย กินสัตว์เล็ก เช่น ไล่เดือน ตัวอ่อนของแมลงและเนื้อสัตว์ที่เน่าเปื่อย ขนาด 15-30 ซม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ	รายละเอียด
 <p data-bbox="39 616 473 681">ที่มา: http://wadthai.info/gallery/d/4329-2/IMG_8280.jpg</p>	<p data-bbox="648 206 704 239">ไหล</p> <p data-bbox="648 250 837 282">ชื่อสามัญ: Eel</p> <p data-bbox="648 293 1152 325">ชื่อวิทยาศาสตร์: <i>Monopterus albus</i></p> <p data-bbox="648 336 1304 573">ลำตัวกลมยาว มีสองเพศในตัวเดียวกัน เมื่อยังไม่โตเต็มที่จะเป็นตัวผู้ แต่เมื่อโตเต็มที่แล้วก็เปลี่ยนเป็นตัวเมีย ปลาไหลผสมพันธุ์ด้วยการสร้างหอดก่อนวางไข่ กินรากไม้เน่าและซากสิ่งมีชีวิตที่เน่าเปื่อยเป็นอาหาร ความยาวประมาณ 30-60 ซม.</p>